

ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน

ที่ ทธ. ๒/๒๕๕๑

เรื่อง การซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
เพื่อตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ ก.ล.ต. ทำหน้าที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ตัวแทนซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

“สัญญาซื้อขายล่วงหน้า” หมายความว่า สัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีสินค้าหรือตัวแปรเป็นหลักทรัพย์ ทองคำ น้ำมันดิบ เงินตราสกุลใด ๆ อัตราแลกเปลี่ยนเงิน อัตราดอกเบี้ย ดัชนีทางการเงิน ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินหรือตัวแปรอื่นใดที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน

“สถาบันการเงินต่างประเทศ” หมายความว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งสามารถให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ตามกฎหมายของประเทศนั้น

“ผู้ลงทุนสถาบัน” หมายความว่า ผู้ลงทุนสถาบันตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการกำหนดประเภทนิติบุคคลที่เป็นผู้ลงทุนสถาบันเพิ่มเติม

“ศูนย์ซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้หมายความรวมถึง นิติบุคคลที่จัดตั้งตามกฎหมายต่างประเทศซึ่งสามารถให้บริการเป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ตามกฎหมายของประเทศนั้นและได้รับการยอมรับจากสำนักงาน ก.ล.ต.

ข้อ ๒ ตัวแทนซื้อขายสัญญาที่มีการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อบัญชีของบริษัทต้องกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการลงทุน และต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และระบบป้องกันการล่วงรู้ข้อมูลอันมิพึงเปิดเผยระหว่างหน่วยงานและบุคลากรอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยต้องจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์และระเบียบวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัท

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือสัญญาอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อตนเอง เว้นแต่เป็นการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงหรือเป็นการลงทุนเพื่อบัญชีของบริษัท และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศนี้

ข้อ ๔ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันที่ตัวแทนซื้อขายสัญญามีอยู่หรือจะมีในอนาคตอันใกล้นอกศูนย์ซื้อขายสัญญากับคู่สัญญาที่เป็นสถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินต่างประเทศ หรือในศูนย์ซื้อขายสัญญาได้

ข้อ ๕ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อบัญชีของบริษัทโดยการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้านอกศูนย์ซื้อขายสัญญากับคู่สัญญาที่เป็นผู้ลงทุนสถาบันหรือในศูนย์ซื้อขายสัญญาได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต.

ข้อ ๖ ตัวแทนสัญญาที่จะได้รับอนุญาตให้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามข้อ ๕ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการตัดสินใจซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการบริหารความเสี่ยงจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในจำนวนที่เพียงพอ โดยบุคลากรดังกล่าวต้องมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ

(๒) มีนโยบายและหลักเกณฑ์ในการลงทุน รวมทั้งนโยบายและมาตรการในการควบคุมและบริหารความเสี่ยงจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและการจัดการด้านการปฏิบัติการ มีระบบ

ป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ระบบป้องกันการล่วงรู้ข้อมูลอันมิพึงเปิดเผยระหว่างหน่วยงาน และบุคลากร และระบบการตรวจสอบและควบคุมภายในของบริษัท อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยต้องจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์และระเบียบวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัท ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การมีระบบรองรับการคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนตามมาตรฐาน ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือมาตรฐานอื่นที่สูงกว่าตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ

(ข) การจำกัดฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (position limit) ที่บริษัทจะมีได้ ณ ขณะใด ขณะหนึ่งเมื่อพิจารณาจาก

๑. ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยรวม
๒. ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าส่วนที่บริษัทไม่มีการป้องกันความเสี่ยง
๓. ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าต่อสินค้าหรือตัวแปรประเภทใดประเภทหนึ่ง
๔. ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าต่อคู่สัญญารายใดรายหนึ่ง
๕. ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีผลขาดทุน

(ค) การมีหน่วยงานตรวจสอบภายใน (internal audit) ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของ บริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ง) การมีหน่วยงานดูแลการปฏิบัติงาน (compliance unit) ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือได้ และมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของบริษัท

(จ) การมีระบบการบันทึกข้อมูลและการรายงานข้อมูลต่อผู้บริหารตามลำดับชั้นที่มี มาตรฐานและเชื่อถือได้

ข้อ ๗ เว้นแต่กรณีที่กำหนดในข้อ ๕ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาที่ประสงค์จะขออนุญาต ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามข้อ ๕ ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน ก.ล.ต. พร้อมเอกสารหลักฐาน ประกอบคำขอตามแบบและวิธีการที่สำนักงาน ก.ล.ต. จัดไว้ในระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ก.ล.ต.

ข้อ ๘ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาและสั่งการเกี่ยวกับการขออนุญาตซื้อขายสัญญา ซื้อขายล่วงหน้าตามข้อ ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับคำขอและเอกสาร หลักฐานที่ถูกต้องและครบถ้วน

ข้อ ๘ ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ให้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อตนเองตามประกาศว่าด้วยการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และการให้บริการด้านสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และตัวแทนซื้อขายสัญญาดังกล่าวมีคุณสมบัติตามที่ กำหนดในข้อ ๖ ให้ถือว่าตัวแทนซื้อขายสัญญาได้รับอนุญาตให้ลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เพื่อบัญชีของบริษัทตามประกาศนี้ด้วยแล้ว

ข้อ ๑๐ ตัวแทนซื้อขายสัญญาที่ได้รับอนุญาตให้ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามข้อ ๘ และข้อ ๘ ต้องดำรงคุณสมบัติตามข้อ ๖ ไว้ตลอดเวลาที่ตัวแทนซื้อขายสัญญามีฐานะสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้าเพื่อบัญชีของบริษัท

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีสินค้าเป็นทองคำ หรือน้ำมันดิบนอกศูนย์ซื้อขายสัญญาตามข้อ ๕ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาดำเนินการซื้อขายสัญญา ซื้อขายล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือมูลค่าของสินค้านี้ดังกล่าว อย่างสมบูรณ์ (perfectly hedge) โดยไม่ชักช้า

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเข้าทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ประเภทออพชันในฐานะผู้ได้รับสิทธิตามสัญญา

เพื่อประโยชน์ในข้อนี้ คำว่า “สัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทออพชัน” ให้หมายความถึง สัญญาที่มีลักษณะตามที่กำหนดใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “สัญญาซื้อขายล่วงหน้า” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ปรากฏต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ว่าตัวแทนซื้อขายสัญญาใดลงทุนใน หลักทรัพย์หรือซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ หรือตามระเบียบ วิธีปฏิบัติที่ตัวแทนซื้อขายสัญญากำหนดขึ้นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศนี้ หรือมีพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมประการอื่นในการซื้อขายดังกล่าว สำนักงาน ก.ล.ต. อาจสั่งให้ตัวแทนซื้อขายสัญญานั้น แก้ไข ธุรกรรมหรืองดเว้นธุรกรรมใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้ได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ตัวแทนซื้อขายสัญญามีการลงทุนในหลักทรัพย์หรือมีฐานะสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้าเพื่อตนเองอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาดำเนินการตามที่กำหนด ในข้อ ๒ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

(๒) ในกรณีที่มีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาคงฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้เพียงเท่าระยะเวลาที่เหลืออยู่ของสัญญาดังกล่าวและห้ามมิให้ทำการขยายระยะเวลาหรือต่ออายุสัญญานั้นจนกว่าตัวแทนซื้อขายสัญญาจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการออกประกาศฉบับนี้ คือ เนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อตนเองของตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการดังกล่าวของตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า จึงจำเป็นต้องออกประกาศฉบับนี้